

CENY P.

Prenumerata miesięczna w daniach bez dostawy K 10-50. — Prenumerata miesięczna z dostawą K 20- — z dostawą K 23- — Prenumerata za miesiąc jednego wydania w całym Państwie Polakim K 12-50, samiejac obydwu wyd. K 23- — Za zmianę adresu dopłaca się 30 halerczy. Cena egzemplarza we Lwowie 60 hal. — na prowincyi — — — — — Adres Redakcyi i Admin.: LWÓW, SOKOŁA 4.

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz nonpar. 1 K (1 Mk.). Drobne ogłoszenia od wyrazu 30 h. (30 f.) tłustym drukiem 60 h. (60 f.) — „Nadesłane” lub „Nekrologia” za wiersz nonpar. 3 K (3 Mk.). Komunikaty i po kronce za wiersz nonpareilowy 5 K (5 Mk.). Do ogłoszeń umieszczonych się mających w numerach świątecznych, sobotnich i niedzielnych dopłaca się 50 procent. W Warszawie nabyć można „Gazetę Poranną” i „Gazetę Wieczorną” w Biurze dzienników „Promień”, ul. Widok 1. 19.

GAZETA

WIECZORNA

wychodzi codziennie o godzinie 1 po poł. i o godz. 6 rano („Gazeta Poranna“)

P. T. Interessentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokoła 4/l. Reklamsów nie zwraca się. — Biura Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15.

Nr. 4932.

Lwów, sobota 15 listopada 1919

Rok IX

Witos stara się o utworzenie większości sejmowej! Minister Eberhardt ustąpi?

Plebiscyt.

Lwów, 14 listopada.

Większość sejmowa, która znowu się tworzy, wśród trzech punktów wspólnego programu zajęła — uchwalenie konstytucyi. Ten ogólnikowy postulat może równie dobrze dzielić jak i łączyć stronnictwa, w konstytucyi bowiem mieszczą się zasadnicze zagadnienia ustroju państwowego, w których ich programy mogą się bardzo różnić. Gdyby wszystkie zablokowane partie razem opracowały wspólny projekt ustawy, albo też zgodziły się solidarnie popierać projekt rządu — byłoby to bardzo silnym między nimi łącznikiem. Na opracowanie takiego projektu mało jest czasu, a tymczasem rządowy projekt wniesiony 4 bm. na Sejmie, pominiawszy wiele ważnych jego usterek zawiera zdumiewający punkt o wyborze prezydenta przez — plebiscyt.

Punkt ten jest niepokojący jego zapowiedź w expose min. Wojc. wywołana swego czasu zdziwienie warszawskiego korespondenta „Temps”. Posiadający doświadczenie w republice, nie może zrozumieć, dlaczego obrano właśnie najmniej praktyczniejszą, najmniej celową formę wyborów. Wprawdzie w obecnej chwili — pisze on — każdy może pokazać palcem kandydata na prezydenta, ale nie pisze się konstytucyi na doraźny użytek nie przerabia się jej co parę lat.

Francuzi wiedzą, że raz tylko zastosowali w tym wypadku plebiscyt i że stało się to dla utworzenia drogi monarchii. Było to więc postanowienie z góry na rok tylko powzięte, nie dla kraju, lecz dla jednej osoby. — Naród, który posiada osobistość tak górującą nad innymi, że może nie brać w rachubę żadnego kontrkandydata, przy każdej formie wyboru powoła ją na najwyższe w kraju stanowisko. Taka sytuacja może się jednak nie powtórzyć, a raczej nie może się powtórzyć. Wszelkie elekcye wprowadzają w sferę walkę stronnictw, czy gdy chodzi o posłów, czy o króla lub prezydenta. Każdy wybór jest wyrazem woli większości, drobnej czy przynajmniej tożsamości różnicy nie stanowi. Jeśli się już narodowi przyznało prawo wyboru, trzeba mu dać możliwość wybierania i przyjęcia wszystkie konsekwencje tego prawa. Wybór musi się liczyć z różnicą zdań, która powoduje podział, a czasem rozstrzelanie głosów. Plebiscyt może nie dać zdecydowanej większości żadnemu z kandydatów; coż wtedy zrobić? Powtarzać go kilkakrotnie?

(Dalszy ciąg na str. 2).

Ludowcy dążą do wyjaśnienia sytuacji?

Witos żąda decyzji w sprawie większości sejmowej

Warszawa, 14. listopada.

(Telef.) (G) Ludowcy dążą do wyjaśnienia sytuacji w sprawie większości sejmowej. Witos w stosował do prezydów klubów poselskich pismo z prośbą, aby do 48 godzin dały mu konkretną odpowiedź w sprawie utworzenia większo-

ści sejmowej. Ludowcy godzą się na pacelację przywłażną, na podniesienie minimum przy parcelacji bez określenia tego minimum, a nadto godzą się także wogóle na rozszerzenie kompetencji w straży praw

Minister Eberhardt ustąpi?

Warszawa, 14. listopada.

(Telef.) (G) W tutejszych kołach politycznych

utrzymuje się upożywie pogłoska o oczekiwanej wymisji min. kolei Eberhardta.

Dalsze rokowania z Niemcami zostaną podjęte w niedzielę.

Warszawa, 14. listopada.

(Telef.) (G) Podsekretarz stanu dr. Wróblewski wyjeżdża dziś do Berlina. Pos. dr. Diamond bawi stąd w Berlinie, a w niedzielę spóźniejsza jest tam przyjazd p. Korfiatego z Paryża. Dalsze rokowania z Niemcami podjęte zostaną w niedzielę. Rokowania te dotyczyć będą spraw gospodarczych. Jak słychać, Niemcy domagają się przyznania im w Polsce tych samych praw, jakie posiadają państwa ententy

16-tysięczna armia okupacyjna przyjeżdża do Olsztyna.

Warszawa, 14. listopada.

(Telef.) (G) Do „Nowin Codziennych” telegrafują z Poznania: Tut. misja angielska otrzymała od swego rządu zawiadomienie, że 16 000 żołnierzy armii okupacyjnej angielskiej stoi w pogotowiu do wyjazdu do Olsztyna. Przyjazd ten nastąpi via Gdańsk.

O odroczenie postanowień w sprawie polskiej.

Warszawa, 14. listopada.

(Telef.) (G) Delegacja polska w Paryżu zwróciła się do Najwyższej Rady koalicyjnej z prośbą o odroczenie wszelkich postanowień w sprawie polskiej, aż do czasu, gdy delegaci polscy Dmowski i Patek będą się mogli wypowiedzieć.

Co zamierza p. Patek?

Warszawa, 14. listopada.

(Telef.) (G) W kołach politycznych krąży pogłoska, że p. Patek po ukończeniu swojej misji w Paryżu opuści stanowisko posła w Pradze, aby objąć bardzo odpowiedzialne stanowisko dyplomaty polskiego.

Państwa nadbałtyckie za przymierzem z Polską.

Warszawa, 14. listopada.

(Telef.) (G) Konferencja krajów nadbałtyckich wypowiedziała się za przymierzem tych państw z Polską.

Delegaci nauczycielstwa w Magistracie krakowskim.

Kraków, 14. listopada.

(PÁT) Wczoraj przedpołudniem zjawiała się w magistracie deputacja nauczycielstwa krakowskiego w liczbie kilkuset osób, by przedstawić prezydium oplakane położenie, w jakim się znajduje nauczycielstwo i domagać się pomocy ze strony magistratu. Deputacye przyjęły trzech wiceprezycyentów i udzielił jej wyjaśnienia o sytuacji aprowizacyjnej, oraz zapewnił, że postulaty przez deputacyę zgłoszone przeszły w drodze telegrafii znej odnośnym czynnikiem w Warszawie. — Deputacja poruszyła również sprawę dostarczania szkołom odpowiedniej ilości węgla dla uruchomienia szkół i uchronienia młodzieży od zdziczenia i demoralizacji, na jaką jest narażona młodzież wskutek przymusowego zamknięcia szkół

Wznawiać na całym obszarze kraju kampanię wyborczą i czekać, aż ramowa lub namysł przeważą szalę? Wybory ściślejsze są możliwe w poszczególnych okręgach wyborczych między dwoma kandydatami, mającymi największe szanse. — Gdy na trzystu posłów kilkudziesięciu poddaje się powtórnym wyborom nie hamuje to całej maszyny państwowej, nie podwaja kosztów kampanii wyborczej, co do czasu i nakładu energii i wyłożonych pieniędzy. Utrzymywając cały kraj w stanie gorączki agitacyjnej i niepewności — dwa lub trzy razy dłużej niż potrzeba, jest rzeczą notorycznie szkodliwą i niebezpieczną. Przy wyborach powszechnych, ale pośrednich sprawa się upraszcza. Powtórzenie wyboru może się dokonać w ciągu kilku dni a nawet godzin i rezultat można osiągnąć na drodze kompromisu. Nie można jednak przeprowadzać kompromisu wśród wielomilionowej rzeszy wyborców rozsypanych po całym kraju.

Głosowanie na prezydenta musi w danym z góry terminie osiągnąć pozytywny wynik.

Kampania wyborcza nie może zostać nierezygnana lub odroczone na nieokreślony czas, który bywa u nas zawsze bardzo długi, gdy chodzi o porozumienie przeciwników. Wyborcy nie mogą się rozjechać bez spełnienia swego zadania, muszą się namyślać i decydować szybko.

To zastrzeżenie nie ma zastosowania do tych, co się namyślają u siebie w domu. Jako stała norma, plebiscyt stał się poprosu niewykonanym.

Chodzi jeszcze o to, czy jest słusznym jako zasada.

Głosowanie powszechne pięcioprzymiotnikowe na osoby posłów ma rację bytu. Każdy obywatel kraju w swoim okręgu wyborczym przebywając może poznać dość dobrze kilka i kilkanaście osób, którym ufa i którym losy ojczyzny z czystym sumieniem powierzyć jest gotów. Wolno przypuszczać, że wie, kogo i dlaczego wybiera. Mimo to, jak przekonał nas pierwszy Sejm w Rzeczypospolitej Polskiej, powszechny udział w wyborach nie zapobiegł powszechnemu niezadowoleniu ze składu Izby sejmowej.

Aż nazbyt ściśle stosowano zasadę wybierania swojaków i ra tych swojakach się pomyliło. Każdy wyborca miał możliwość obejrzeć, wysłuchać i wypytad przyszłego posła o jego stanowisko w sprawach, któremi się okręg wyborczy interesował. Każdy ma sposobność pościagnąć posła do odpowiedzialności na sejmikach relacyjnych za niezgodność czynów z danymi obietnicami. Jeśli więc popełniono omyłki, można je naprawiać i lagodzić.

Czy można jednak przypuszczać, aby wielomilionowa rzesza stojąca do plebiscytu dokładnie zdawała sobie sprawę z charakteru, uściślenia i istotnych intencji człowieka, o którym wie tylko ze słyszenia i to na przemian z ust chwaleńców i oskarżycieli, fanatycznych wielbicieli i nieprzebierających w środkach potwarców?

Zbyt dobrze znamy językową nienowoczesność naszych agitatorów politycznych: plókarstwo, złośliwość, a czasem bezczelność paszkwantów, by choć na chwile przynuszczać, że jakakolwiek akcja plebiscytowa obejdzie się bez plakatów, na których jeden i ten sam człowiek będzie w pierwszej lepszej Koziej Wólce raz przedstawiony jako zbawca ojczyzny, a drugi raz jako bandyta, złodziej grosza publicznego, roznustnik, bezbożnik — antychryst we własnej osobie.

Czy leży w interesie narodu, by nazwisko człowieka, który ma godność jego reprezentować wobec kraju i zagranicy koniecznie przechodziło przez błotną kąpiel plotek w każdej gminie i parafii?

Każdy czynnik władzy krajowej musi ponosić bezpośrednią i konkretną odpowiedzialność za sprawowanie swej władzy. Ten, kto go powołuje, musi go móżdż we właściwym czasie i okoliczności odwołać lub nawołać. Wyborcy odpowiedzialni są za wybór posła, poseł przed wyborcami za wykonywanie mandatu, rząd przed posłami za sprawowanie władzy i bieg polityki państwowej. Rząd i Sejm za przestrzeganie i pilnowanie, aby głowa państwa nie wykraczała po za kompetencje przyznane jej przez konstytucję i by z nich czyniła użytek zgodny z interesem i bytem państwa. Jeśli osobiste wtrącanie się monarchy do kierownictwa armią, lub do sprowokowania wojny naraziło państwo na zubożenie, to wina spada w

pierwszym wypadku na naczelne dowództwo, w drugim na dyplomacyę, że dopuścili do ingerencji czynnikowie nieodpowiedzialni, nietykalni i nieodwołalni.

Odpowiedzialność „przed całym narodem”, „przed historią” jest fikcją, która nigdy w żadnej sytuacji nie ratuje i nie rozwiązuje sprawy. „Cały naród” niema innej siły wykonawczej i innego wyrazu swej woli i sądu, jak Sejm, rząd i wojsko. Przed sądem historii (tak samo zresztą jak zwykłe i przed sądem całego narodu) nikt nie staje o sobiście. Wyroki zapadają zaochnie, a wymiar sprawiedliwości spada nie na winnych, lecz na spadkobierców ich politycznego dorobku.

Tam, gdzie pomyłki muszą być z góry prze-

widziane, trzeba odrazu ustanowić dla nich możliwą i skuteczną korektywę, a nie tworzyć mechanizmu, który je petryfikuje.

Od wyborów przez plebiscyt lepszą już byłaby monarchia dziedziczna. I tu i tam przypadek, los powołuje jednostkę do władzy najwyższej. — Różnica na korzyść monarchii zmniejsza ryzyko przez to, że przynajmniej naród ma możliwość kierowania lub kontrolowania edukacji, przyszłego monarchy może mu pewne nawyśnienia i kwalifikacje narzucić — podczas gdy z urny wyborczej przy plebiscycie wychodzi już człowiek dojrzały z gotowym bagażem moralnym i umysłowym znany tylko z reklamy lub plotek. (mr.)

Rekonstrukcja gabinetu bliska!

Kandydatem na premiera gen. Sosnkowski!

Warszawa, 13. listopada.

(Telef.) (m) Sprawa aprowizacji węgla na porządek dzienny czwartkowego posiedzenia Sejmu na podstawie kompromisu zarówno w komisji aprowizacyjnej jak i między stronnictwami. W ten sposób stało się zadość tak wymaganiom rządu, jak i postulatowi głównemu posłów włościańskich, którzy domagali się wolnego handlu przynajmniej w pewnym ograniczonym zakresie. Dzięki kompromisowi, wajka, która rozpetala tyje namiętności, zakończyła się pokojowo. Jest to jeszcze jeden dowód świadomego albo nawet nieświadomego rozumu stanu w narodzie polskim. Gdy na plenum Sejmu panował zupełny spokój, w ku-

loarach sejmowych i klubach panowała gorączkowa praca celem utworzenia większości sejmowej jako fundamentu, na którym ma się oprzeć Sejm. Potrzeba utworzenia nowego rządu wystąpiła z całą siłą po mowie prezesa min. Paderewskiego. Trzeba więc jeszcze w miesiącu bieżącym oczekiwać zmian ministerjalnych. Krają pogłoski, że najpoważniejszym kandydatem na prezesa ministrów jest podsekretarz stanu gen. Sosnkowski, obecny wiceminister spraw wojskowych. Tęka spraw zagranicznych pozostałaby i nadal w rękach Paderewskiego. Pp. Wojciechowski i Białoski również zatrzymałby swoje teki

NASTĘPCA WÓWKONOWICZA.

Warszawa, 13. listopada.

(Telef.) (m) Jako kandydata na szefa sekcji w prezydium ministerstwa p. s. p. Wówkonowiczu, wymieniana szef sekcji w ministerstwie spraw wewnętrznych Jorkowski.

PROJEKTOWANE OGRANICZENIE RUCHU TOWAROWEGO.

Warszawa, 13. listopada.

(Telef.) (m) Z powodu trudności transportowych na kolejach polskich, rozważają w kołach kompetentnych projekt, aby począwszy od 1. grudnia przyjmować tylko te ładunki, które będą zaopatrzone oficjalnym potwierdzeniem.

P. PATEK W DRODZE.

Praga, 13. listopada.

(PAT.) Poseł polski Patek, który przybył tu w towarzystwie referenta spraw czesko-słowackich w ministerstwie spraw zagranicznych p. Bratkovskiego odbył konferencję z przedstaw. rządu czesko-słowackiego. Dnia 9. bm. p. Patek odjechał do Paryża. W czasie jego nieobecności w Pradze agendy sprawować będzie legacja polska z p. Alfredem Wysockim.

WSTĘPNA UMÓWA GOSPODARCZA Z DENIKINEM ZAWARTA.

Warszawa, 13. listopada.

(PAT.) Nadeszła tu wiadomość, że polska misja gospodarcza, która pod przewodnictwem byłego ministra p. Iwanowskiego wyjechała do południowej Rosji zdołała już zawrzeć wstępna umowę gospodarczą z rządem Denikina.

O ZBOŻE RUMUŃSKIE DLA POLSKI.

Warszawa, 13. listopada.

(Telef.) (m) Celem zawarcia układu gospodarczego między Polską a Rumunią, udał się do Bukaresztu delegacja ministerstwa aprowizacji. — Przedmiotem układu ma być dostarczenie zboża Polsce przez Rumunię.

ZDEMENTOWANA POGŁOSKA.

Warszawa, 13. listopada.

(Telef.) (m) Z miarodajnej strony zaprzeczają tu pogłosce, szerzonej przez prasę angielską, jakoby rząd polski miał zwołać zjazd przedstawicieli narodów, wchodzących w skład byłego imperium nosyjskiego..

JESZCZE O WYNIKU GŁOSOWANIA NA ŚLĄSKU.

Poznań, 13. listopada.

(PAT.) (Radio z Nauen). Według urzędowego zestawienia w okręgu Zabrze głosowało 66% uprawnionych do głosowania. Z tego padło na Polaków 64% na inne stronnictwa 36%. W powiecie bytomskim głosowało 65% uprawnionych do głosowania, z czego Polacy otrzymali 78% oddanych głosów. Wybory w powiecie Katowickim daly ten sam stosunek, jak w powiecie bytomskim. W powiecie tarnowskim głosowało 80% z czego Polacy otrzymali 86% oddanych głosów.

O APROWIZACJĘ MAŁOPOLSKI.

Warszawa, 13. listopada.

(Telef.) (m) Przybył do Warszawy Generalny Delegat rządu dla Galicji dr. Kazimierz Gatecki, celem porozumienia się z władzami centralnymi w sprawie transportów aprowizacyjnych w Małopolsce.

Galicyjska żandarmeria i policja

przechodzą na etat ministerstwa spraw wewn.

Zostaną utworzone trzy komendy: w Krakowie, Lwowie i Przemyślu

Warszawa, 13. listopada.

(Telef.) (m) Odbyła się tu konferencja w sprawie przejęcia żandarmerii krajowej i policji wojskowej z Galicji na etat ministerstwa spraw wewnętrznych. W konferencji brali między innymi udział: Minister p. Wojciechowski, podsekretarz stanu generał Sosnkowski i Byrka, Generalny Delegat dla Galicji dr. Gatecki, dowódca żandarmerii wojskowej generał Dabowiecki szef

sekcji bezpieczeństwa w ministerstwie spraw wewnętrznych Urbanowicz, podpułkownik żandarmerii wojskowej w Galicji Horszowski, radca namiestnictwa Zimny, dyrektor policji lwowskiej dr. Reländer. Po rozpatrzeniu dezyderatów przedstawicieli administracji Galicji i projektu rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych ministerstwa spraw wojskowych w sprawie udzielenia żandarmerii kraj. i policji wojsk. praw

policyi państwowej, konferencya ustaliła, co następuje:

Ministerstwo spraw wewnętrznych przyjmuje z dnem 1. grudnia br. na swój etat i pod swój nadzór żandarmerję krajową i policję wojskową na całym obszarze byłej Galicyi.

Na czele policyi państwowej w Galicyi stać

będzie osoba mianowana przez ministra spraw wewnętrznych w charakterze pomocnika komendanta głównej policyi w Warszawie. Na obszarze Galicyi mieścić się będą na razie trzy komendy okręgowe z siedzibą w Krakowie, Lwowie i Przemysłu.

Włochy protestują oficjalnie przeciw przywróceniu Habsburgów na Węgrzech!

Dwaj nowi kandydaci: Cyryl bułgarski i Aleksander serbski.

Wiedeń, 13. listopada.

(Telef.) (fr) Korespondent Wasz dowiaduje się ze strony miarodajnej z Budapesztu, że rząd włoski oficjalnie zaprotestował przeciwko wprowadzeniu Habsburgów na tron węgierski. W węgierskich kołach politycznych dobrze poinformo-

wanych mówią obecnie o 2 kandydaturach na tron węgierski. Jednym z kandydatów jest Cyryl bułgarski. Stronicy tej kandydatury wskazują na to, że w razie powołania Cyryla na tron nastąpiłaby unia personalna Bułgarii z Węgrami. Drugim kandydatem jest ks. Aleksander serbski.

BLOKADA RJEKI ZNIESIONA.

Wiedeń, 13. listopada.

(PAT.) (B. K. na podstawie lubl. B. k. z Rjeft.) Rząd włoski zniósł oficjalnie blokadę Rjeftu.

2.000 KANDYDATÓW!

Paryż, 13. listopada.

(PAT.) Dziś, tj. na 5 dni przed wyborami zamknięto listy wyborcze. Jak podają dzienniki, zgłoszonych ma być 2.000 kandydatów.

HINDENBURG OWACYJNIE WITANY W BERLINIE.

Berlin, 13. listopada.

(PAT.) Przybył tu gen. Hindenburg, który ma być przesłuchany przez komisję śledczą. Na dworcu publiczność zgotowała Hindenburgowi buźliwą owacye.

WOJSKA JUDENICZA ODNOSZA SUKCESY.

Wiedeń, 13. listopada.

(PAT.) „Telegr. Comp.“ donosi z Londynu, „Times“ dowiadują się z Helsingforsu, że wojska Judenicza odniosły sukces w kierunku Gdowa i odparły na wielu miejscach bolszewików. Także i walki między Dźwirą i Berezyną miały pomyślny rezultat dla Judenicza. Odzyskał on cały obszar stracony przed 3 tygodniami i znajduje się mniej więcej o 50 mil od głównych pozycji wojsk Derbrina.

SPRZYSIĘŻENIE BAŁTYCKIE.

Berlin, w listopadzie.

„Vorwaerts“ pisze. Jak się dowiadujemy z wiarygodnego źródła, wykryto w ostatnich dniach w Berlinie 2 centrale werbunkowe dla krajów nadbałtyckich. W jednej z nich spotkano syna gen. von der Goltza i stwierdzono jego tożsamość. Znalaziono przy nim pismo, oznaczone, jako „tajne i poufne“, a zawierające nazwiska wielu urzędników, zajętych w urzędzie spraw zewnętrznych, którzy stamtąd posuwali naprzód sprawę bałtycką w charakterze mężów zaufania.

Reuter donosi z Londynu: W Izbie gmin oświadczył Churchill w odpowiedzi na interpelację, iż materiał dowodowy, jakim rząd rozporządza, okazuje, że liczba wojsk niemieckich w państwach nadbałtyckich wynosi około 35 tysięcy ludzi, z których 15 tysięcy pozornie okazuje chęć powrotu do Niemiec, reszta zaś przyłącza się do sympatyzujących z Niemcami wojsk rosyjskich pod dowództwem Bermonda, któremu Judenicz odmawia uznania i którego skazał na banicję.

(Według danych rządu niemieckiego) powróciło dotychczas 5.500 ludzi. — Przyp. red. „Vorwaertsu“).

Pod Taurogami uszło na Litwę 1000 Niemców, i dotąd nie można ich nakłonić do powrotu.

Z TEATRU.

„MADAME SANS GENE“.

Komedia w 4 aktach W. Sardou i E. Moreau.

Lwów, 14. listopada.

Plotka z życia wielkiego cesarza, rozmięta jąca go na drobne, a postawiona w znaczeniu dramatycznym tak świetnie, jak wszystkie dzieła, które wyszły z pod pióra Wiktoryna Sardou, ma jeden pierwszorzędnny warunek powodzenia: naprawdę do gry powołanych aktorów, a drugi nie mniej ważny: trud reżyserski nad sztuką, zapięcie jej na ostatni złocony guzik.

Teatr lwowski nie sprostał żadnemu z tych warunków. W galerii wszystkich „Madames Sans-Genes“, które się widziało, a wśród których rej wiodła popo Honorata Leszczyńska, pani Miłowska nie zapisała się, powiedzmy szczerze, niczem szczególnym. Specyficzny rodzaj urody i pewna, mła zresztą wulgarność, cechująca jej gre, uproszczyły tu zadanie. Dokładna znajomość sceny i jej arkanów, zwłaszcza tych najłatwiejszych, najprędzej odszukujących drogę do widza, dały wczorajszej „z praczki księżnie“ sukces miły zawsze, choć zawodny, jeśli idzie o poważniejszą wyznaczniki wartości: myślę o oklaskach, towarzyszących często, kto wie, czy nie za cęto grze. Prawda, że eksperymentowi, na który się patrzyło, przeszkadzał zasadniczo nalóg widowni, nakazujący to, co nowa „Madame Sans Gene“ dawała, ujmować pod kątem jej — operetkowego

dwie „warstwy“ roli: więc powierzchowną, obracającą się w sferze zwykłych, pospolitych sytuacji — i tu istotnie Miłowska wychodziła z gry obronną ręką — i warstwę pogłębień psychicznych, tę która każe schodzić w głąb człowieka po silne, niecodzienne wzruszenia. Tu zawodziła inwencya, a nie mogła pomódz i rutyna i bohaterka napoleońskiej sztuki bladła, cofała się za inne postacie.

Jej partnerem, wyznając również, nie byłem zachwycony. W każdym razie do wielkiej dwójcy polskich Napoleonów: do Popławskiego i Feldmiana nie zbliżył się Okornicki. Nie był ani „Cezarem, ani Augustem“, jak go nazywa ktoś w sztuce. (Był sumiennym aktorem, który nie wątpiał niczego z abecadła wiadomości o cesarzu, z tradycyjnem przechowaniem przez dziejową anegdotę i stąd przemiesionym do garderoby teatralnej takich efektów, jak obowiązujący kosmyk na czole i chmurne spojrzenie, jak urwane gesty i niespokojne kroki. Wśród tych wszystkich wszakże pracowicie odrobionych szczegółów pominał wykonawca roli rzecz w niej istotna: cesarską wielkość.

Drugi, reżyserski warunek przy wystawianiu tej „cesarskiej“ sztuki również nie dopisał. Panią Miłowską zbyt wysoko cenię, jako aktorkę, żebym mógł i chciał protestować przeciwko jej próbowaniu się w dramacie. Protestuję natomiast przeciw temu, że nadużyła gościnności, jakiej jej użyczone i wciągnęła za sobą w sztukę za liczne grono osób, towarzyszących jej zazwyczaj w scenicznej pracy. Ci „anegdoty“ i operetki wytworzyli od

Calendarium obrony Lwowa

14. listopada 1918.

KOMUNIKAT Z DNIA 14. LISTOPADA 1918:

„Wczorajsza bitwa pod Kulparkowem skończyła się zwycięstwem kap. Boruty. Wojska ukraińskie składały się w części z oddziałów podniesionych 10. listopada w Kołomyi i następujących od Starego Siola. Nieprzyjaciel rozporządzał pewną ilością armat. Oskrzydlony i zaatakowany z frontu po 6-godzinnej walce, poniosłszy dotkliwą klęskę, cofnął się w poplochu poza Sokolniki. W świetnej tej walce zdobyli nasi na wrogu jedną haubicę, 2 miotacze min (22 cm.), 2 karabiny maszynowe, wielką ilość granatów ręcznych i broni. Do niewoli dostało się 25 żołnierzy i 1 oficer. Znaczniejsze siły nieprzyjacielskie z tych, którzy nacierali między rogatką Wulecką, a stacją Kulparkowską, zostały odparte. Por. Brzozowski śmiałym wypadem odebrał nieprzyjacielowi karabin maszynowy. Atak ukraiński prowadzony wielkimi siłami z Hołoska Wielkiego na Kleparów i Górę Stracenia odparto. Kleparów i Zamarstynów, chwilowo przez nieprzyjaciela zajęte, odebrano. Rozgromiono oddziały ukraińskie i wyparto aż pod Podzamcze. Wzięto jeńców, dużo broni i amunicyi“.

Pierwszy oficer sztabu.“

„Pobudka“ z daty 13-go przynosi wiadomość, podaną za wiedeńską „Zeit“, iż Ukraińska Rada Nacjonalna zwróciła się do generała Boelma-Ermollego, by objął naczelne dowództwo wojsk ruskich, na co — jak wiadomo — tenże się zgodził.

W dniu 14. bm. w czasie walk o dzielnicę Żółkiewską zostaje zamordowany wśród strasznych okoliczności w mieszkaniu swoim przy ul. Piastów znany rzeźnik lwowski J. Lintner. Powodem justyfikacji jest okoliczność, iż w czasie chwilowego zajęcia tej ulicy przez Polaków, urządzono w kamienicy Lintnera chwilowe ambulatorium dla niesienia pomocy rannym żołnierzom polskim. Po odebraniu tego terenu, oddział ukraiński począł najpierw obrzucać kamienicę Lintnera pociskami, a następnie wpadłszy do jego mieszkania, strzelał na oślep do znajdujących się tam kobiet, domagając się wydania w swoje ręce gospodarza, który w przewidywaniu czegoś groźnego, ukrył się. Na odgłos strzałów jednak L. wybiegł sam do oprawców, którzy rzucili się na niego, zmasakrowali go kołbami, zabijając wkońcu wystrzałem karabinowym. W tym samym dniu urządzono rewizję w mieszkaniu inż. Rychnowskiego, a znalazłszy jakieś nieszkodliwe ingrediencye chemiczne, w przekonaniu, że to amunicya dla wojska polskiego, postanowiono go ukarać śmiercią. W tym celu rzucono do mieszkania

pierwszego zetknięcia się z widzami poziom, którego bym wolał nie oglądać częściej w naszym teatrze. Nie pomoże nic najstaramiejsze zamobowanie sceny, nie pomoże piecza nad wszystkim, co działać ma w widowisku na oko, jeśli się w te naprawdę wdzięczne ramy wpuścił obsadę podobną do wczorajszej.

Napoleon postąpił lekkomyślnie, obdarzając tę i ową z postaci sztuki za wysokimi godnościami. Ale Napoleon-Okornicki był jako reżyser jeszcze lekkomyślniejszy. Jego marszałków i generałów należało podegradować przed podniesieniem kurtyny, a damy dworskie z małymi wyjątkami odprawić, jeżeli zaś to już było niemożliwe, to raczej nie wystawiać sztuki wcale, niż tworzyć podwójną satyrę na ów odpoczywający już dziś pod pyłem historii dwór napoleoński i do napaści „oszczerców gazetarskich“, o których mowa w tekście, dodawać żywą obrazę majestatu, jaką był na naszej scenie sam skład dworskiej świty.

Z tego błyszczącego po dobrokiewczowsku, a źle mówiącego i gorzej ruszającego się tłumy wydobyć można zaledwie: Ratschke, który grał całymi pazurami aktorskimi i dobrego w masce i geście Larewicza, nadto w tonie utrzymanego Czakięgo. Hierowski wyrabia się, ale jeszcze rąbał swojego Neupperga. Rydzewski jest za dobrym aktorem, żeby sam nie czuł, że nie wszedł w skórę Lefebvrea. Hałacińska była sztywna podwójnie: jako królowa i jako aktorka. A widocznego jej talentu nie powinna reżyserja zaniedbywać. **Stanisław Maykowski**

N A D E S Ł A N E.

NOWA Restauracja i kawiarnia La Republic

zostanie otwarta w sobotę d. 15. bm.
w GMACHU „HOSTYNNICI“
przy ulicy Kościuszki 1. (róg Sykustuskiej).

KUCHNIĘ prowadzić będzie pod osobistym kierownictwem p. Finkiewicz, długoletni kucharz ks. Ponińskiego, hr. Badeniego, Musiałowicza itp.
KAWIARNIĘ prowadzić będzie długoletni płatniczy i dyrektor kawiarni Renesans p. Karol Bazy ewicz.
BUFET na sposób warszawski, zaopatrzone będzie bogato w ciepłe i zimne przystawki. 2203
Lokal otwarty do godziny 12-ej w nocy.
Do dyspozycji wszystkie pisma światowe.

jego przez okno dwie bomby, które go ranily i ogłuszyły, tak iż nawet domownicy przypuszczali, iż Rychimowski został zabity.

Z innych, godnych zanotowania wypadków, należy przypomnieć, iż w nocy z 11 na 12 listo-

pada uległ zdemolowaniu gmach Sokoła-Macierzy obrzucony bombami przez żołnierzy ruskich, którzy w obawie, by nie natrafić wewnątrz na opór, na odległość rzutu granatów z nim się rozprawili.

Dyskusya aprowizacyjna w Sejmie.

Warszawa, 14. listopada.

(PAT.) Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu odbył się ciąg dalszy dyskusji aprowizacyjnej. P. Mierzejewski oświadczył, że większość komisji po rozpatrzeniu wniosków i poprawek ministra aprowizacji wprowadziła do ustawy o obrotach ziemioflodów w roku 1920 szereg zmian. Mowca zaznaczył, że mniejszość komisji złożyła deklarację, iż podtrzymuje projekt rządu o całkowitym sekwestrze.

P. Czapiński oświadczył, że mniejszość komisji, chociaż zdaje sobie sprawę ze wszystkich wad sekwestru, jednak uważa wolny handel za szkodliwy. Omawiając katastrofalne przesilenie aprowizacyjne i opałowe, odpytał mowca zarzut o zewętrznym czynnikach wywołujących na wywołanie strajków. Katastrofalne stosunki w kraju przypisać należy prowadzonej przez nas wojnie i z tego powodu należy zaraz zawrzeć pokój. W dalszym ciągu krytykował mowca działalność rządu, zwłaszcza zarząd kolejowego i domagał się w końcu ustąpienia rządu.

P. Wasilewski zarzucał rządowi, że nie wyzyskał ustawy aprowizacyjnej z 20. lipca b. r. i nie zorganizował odbioru zboża. Mowca w imieniu swego klubu oświadcza, że chociaż ustawa obecna go nie zadawala, będzie jednak za nią głosował, aby nie utrudnić sytuacji, jest jednak przekonany, że rząd nie będzie w stanie jej przeprowadzić i dlatego powinien ustąpić.

P. Federowicz oświadcza, że rząd poszedł na drogę kompromisu, dla którego zrzeka się korzyści, płynących nie tylko z własnego projektu, ale i tych, jakie mu dawał projekt komisji. Wolny handel jest tylko legalizowaniem pasarstwa i doprowadzić musi do katastrofy. W Izbie tej

niechętnie słuchają, co się dzieje w miastach. Izba nie słyszy jęku matek i złorzeczeń mężczyzn. Obecnie, gdy dach nad głową się pali, nie czas na kunktatorstwo. Niech Sejm zadecyduje, czy dla interesu państwowych grup zrezygnuje z własnych korzyści, czy też dla spokoju i przetrwania zimy gotów jest dla dobra narodu poświęcić interes jednostek.

P. Brzeziński zaznacza, że ustawa z 20-go lipca była złą, ale obecna jest jeszcze gorsza, gdyż pozwala paskarzom na nowy, większy obrót zbożem. Przy pomocy tej ustawy rząd nie może zapobieczywać wzrostu cen zboża. Mowca w imieniu swego klubu oświadcza, że obstaje przy projekcie p. Sobańskiego.

P. Niewinowski podnosi, że przez wprowadzenie wojnego handlu wzrosną ceny zboża, a w ślad za tem rozpoczną się na całej linii akcja robotników celem uzyskania wyższych płac. Podniesienie cen zboża może doprowadzić do pewnego chaosu, gdyż jeżeli chleba zabraknie, a ceny się jeszcze podniosą, należy się obawiać, że przyjdzie do nas bolszewizm, ale nie rosyjski, lecz nasz własny narodowy. Jeżeli uchwalicie — powiada mowca — wolny handel zmusicie nas tem, żebyśmy z robotnikami, dyktując im głód, poszli tam, gdzie jest chleb, t. j. do spichlerzy i stodoł.

P. Wróblewski wskazuje, że dotychczasowa gospodarka ministerstwa aprowizacji dowodzi, iż rząd nie potrafi osiągnąć sukcesu. Kwestya aprowizacyjna może być rozwiązana tylko w drodze zakupu pewnej ilości zboża.

Na tem zamknął dyskusję generalną. Nasz p. siedzenie dziś w piątek o godzinie 3 popoł.

Armia Kołczaka na całym froncie w odwrocie!

Wiedeń, 14. listopada.

(Telef.) (G) Z Kopenhagi donoszą: „Politiken“ donosi, że armia Kołczaka znajduje się na całym froncie w odwrocie. O braku dyscypliny w jego armii świadczy fakt, że żołnierze w czasie odwrotu zabijają swoich oficerów. Między Kołczakiem a jego wyższymi oficerami przyszło do gwałtownych konfliktów. Angielska misya wojskowa opuściła już siedzibę sztabu gen. Kołczaka i odjechała do Anglii. Jak donoszą z Estonii, rząd estoński postanowił zamknąć swoje granice dla odwrotu wojsk Judenicza.

Wiedeń, 14. listopada.

(Telef.) (u) Z Moskwy donoszą: Na froncie przeciw Kołczakowi pojechała się czerwona armia na wschód o 00 wprost od Petropawłowska. — Pogrom armii Kołczaka jest zupełny. Zajęcie Omska, stolicy p. Kozłowa, sprowadzają się w najbliższych dniach na spotkanie się już tylko na wschód od Petropawłowska i w rejonie Iszyskim. O ór ten jednak coraz staje się słabszym. Armia Kołczaka rozleciała się prawie zupełnie. Poszczególne żołnierze, uchodząc pozbierałi ze sobą wiele przedmiotów z magazynów wojskowych, które zostały doszczętnie ograbione.

Bolszewicy strzelają do żołnierzy w Waszyngtonie.

Wiedeń, 14. listopada

(Telef.) (G) Z Waszyngtonu telegrafują: Z miejscowości Centralia donoszą. W czasie urządzoności z powodu zawarcia rozejmu przyszło do krwawego zajścia. Do wojska odbywającego paradę rozpoznałi strzelających ludzi, których potem rozpoznano jako członków nowego sto-

warzyszenia bolszewickiego, nazywającego się „Robotnicy przemysłowi świata“. Od kul rewolwerowych zginęli czterej żołnierze, a dwaj odnieśli śmiertelne rany. Jednego z członków, którego schwymano z rewolwerem powieszono natychmiast doraźnie na miejscu. Zarządono szereg aresztowań.

Socjaliści szwajcar. przeciw Lidze narodów.

Berlin, 14. listopada.

(Telef.) (G) „Vossische Ztg.“ donosi z Bazylki, że wydział socjalno demokratycznej partii szwajcarskiej postanowił rozpocząć jak najostrzejszą agitację przeciw wstąpieniu Szwajcaryi do Ligi narodów.

Rozwiązują organizacje cechowe.

Berlin, 14. listopada.

(Telef.) (G) Wczoraj odbyło się tu zgromadzenie niezawisłych socjalistów i komunistów. Na zgromadzeniu uchwalono rozwiązać organizacje cechowe, które okazały się niezdolne do przeprowadzenia żądań rewolucyjnych. Natychmiast postanowiono wprowadzić system rad zawodowych.

Japonia zostawi wojska na Syberii.

Wiedeń, 14. listopada.

(Tel. wł.) (u) Z Londynu donoszą: Rząd japoński postanowił nie wycofywać wojsk swych z Syberii. Obawa się bowiem by wycofanie ich nie przyczyniło się do rozszerzenia agitacji bolszewickiej, która mogła ewentualnie przetrwać na Chiny i Japonię i wciągnięcia tych ostatnich do ruchu rewolucyjnego ze względu na ogromny materiał ludzki.

FALA STRAJKÓW W PARYŻU.

Wiedeń, 12. listopada.

(Telef.) (u) Z Paryża donoszą: We wszystkich prawie magazynach zastrajowali pracownicy. Ciągłe zajścia są na porządku dziennym. W niektórych z nich, jak „Au Bon Marche“ demonstranci powybiłi szyby wystawowe.

Sprzedaż odbywa się jedynie pod ochroną policji. W pobliżu bowiem magazynów czują się tłumy demonstrantów, by napaść na sklepy. Policya z trudem tylko utrzymuje porządek.

NADESŁANE

DWULETNI KURSA ROLNICZE

połączone z praktyką, zakłada we Lwowie Zjednoczenie Ziemian (Kraśów, Łobzowska 7, Lwów, Kopernika 4). Wkłady rozpoczną się w połowie listopada b. r. i żali zgłosić się dostateczna liczba słuchaczy. Wpisowe wynosi 300 kor., opłata miesięczna za naukę 300 kor. — Zgłoszenia wraz z przedłożeniem świadectw maturalnych, zechcą kandydatów i kandydatki przesyłać pod adresem: Jerzy Turnau, Lwów, pl. Dąbrowskiego 2. 13619

INSTYTUT KOSMETYCZNY w drogueryi: Mrs Leszka Ładowskiego, Lwów, Akademicka 2 (Hotel George'a), oczyszcza cerę i paznokcie. Skład artykułów toaletowych i perfumeryi własnej i zagranicznej. 2208

Dentysta Dr. JAKOB GROB

Lwów, Akademicka 5., ordyn. 9—1 i 3—6. Wymywanie zębów i korzeni bez bólu, leczy fistuly, wykonuje plombę wszelkiego rodzaju i szczyki w kauczuku i złocie iakoteż mostki i koronki w złocie i platynie. 17968

DENTYSTA

Dr. W. GROB i H. GROB
LWÓW, Karol Ludwika i cz. 29. 17967

SPECIALISTA CHOROZÓW SKÓRNYCH I WENERYCZ.

Dr. A. SCHWARZ

sekundaryusz szpitala powszechnego, ordynuje od 12—1 i 2 30—5 Lwów, Kraśzawskiego pl. port. 2097

Dr. Maryan FLAWINSKI

b. asystent kliniki prof. Leopolda w Dreźnie, ordynuje od 3—5 w chorobach kobiecych. 2091
Lwów, Akademicka 28, pierwsza piętro.

Z dniem 1 listopada została otwarta

LECZNICA ORTOPEDYCZNA

Dr. JÓZEFA ALEKSIEWICZA

chirurga ortopedysty

przy ul. Friedrichów 2, we Lwowie.

Leczy się: Zbożenia w budowie ciała, jakoto: skrzywienia kręgosłupa, bioder, kolan, stóp, gruczołów, kości i gruczołów; złamania i zwichnięcia; porażenia niedowładą, nerwobole. Sreki pomocnicze: Roentgen, światło kwarcowe, kąpiele w gorącym powietrzu, kąpiele czterakomorowe, Darsonval, elektryzacja, masaż, gimnastyka, aparaty Zandera. — Pierwszorzędna fabryka aparatów i protez. 1919

Zakład dydaktyczno-techniczny

Dr. m. d. A. Freda Friedla
Lwów, ul. Mikołaja 20 (przystanek linii K. D.). 1644

Narady w sprawie Galicyi wsch.

Posiedzenie Komisji obrony przyszłości Lwowa. — Sprawa prowizoryum. — O projekt autonomii terytorjalnej. — Konferencja z Naczelnikiem Państwa.

Lwów, 14 listopada.

(mg) Onegdaj obradowała Komisja obrony przyszłości Lwowa w sali posiedzeń Magistratu pod przewodnictwem r. Terenkoczego, przy udziałzie delegatów miasta do Paryża posła hr. Skarbka i dra Loewenherza, posła rektora Halbana, członków Wydziału krajowego dra Pilata i dra Jahla, prez. miasta Neumanna, wicepr. dra Stahla i radnych, którzy wchodzi w skład Komisji.

Przedmiotem obrad była sprawa prowizorycznego przyłączenia Galicyi wschodniej do Polski oraz autonomii terytorjalnej. Dr. Loewenherz w referacie o obecnym stanie rzeczy wyraził zapamiętanie, że dzisiejsza pora wobec nieudanej ofensywy Denikina nadaje się najbardziej do rozstrzygnięcia definitywnego przyłączenia Galicyi wschodniej do Polski. Należy zatem wywrzeć nacisk na sfery polityczne przez wydanie odpowiedniej e-nuncjacji.

Następnie przemówił w tej sprawie poseł hr. Skarbek, poczem omawiano sprawę opracowania projektu autonomii i administracji kraju oraz odbudowy Galicyi wschodniej na wielką skalę. W dyskusji zabierali głos prócz wymienionych dr. Pilat, rektor dr. Halban, dr. Jahl, rad. Rybicki, dr. Wereszczyński, dyr. Alexandrowiczówna, dyr. Lityński i dyr. Terenkoczy. Powzięte uchwały będą wkrótce podane do publicznej wiadomości.

Postanowiono, że konferencja w tej sprawie odbędzie się 20 bm. przy udziale posłów i wybrano subkomisję dla przygotowania projektu autonomii. Kwestye te będą omawiane z Naczelnikiem Państwa w dniach uroczystości listopadowych we Lwowie.

Mały feleton.

CHARLES BAUDELAIRE.

RECUEILLEMENT.

Cyt, duszo moja smutna, czekaj, bądź cierpliwa, patrz, już zgasło, zszarzało zórz zachodnich złoto, patrz, jak z cicha na miasto zmrok wieczorny [splywa, darząc jednych wytchnieniem, a innych przyzotą.

A gdy nienasycona tłuszczą hałaśliwa, gnana biczem Rozkoszy w uciech grzązkie błoto, przygotowała sobie trosk jutrzejszych żniwa, — duszo ma, pójdź, daj rękę, pójdź, tędy to:

Spórz, tam w wyblakłych szatach k'nam chwila minione lata z niebios balkonów się chyła, z głębi wód się wymurza ku nam Żalność blada, —

pod łukiem mostu Słońce do snu się uklada, — i świat czarną oponą zakrywając do cna idzie cicho, — czy słyszysz — Noc słodka, [wszechmocna. Przełożył Kazimierz Rychłowski.

Z niedoli aprowizacyjnej Stanisławowa.

Problem trudny do rozwiązania. — Gosp. urząd miejski nie posiada żadnych zapasów. — Ciekawy epizod. — Co się stało ze stanisławowskim kontyngentem węgla.

(Od naszego stanisławowskiego korespondenta.)

Stanisławów, 11. listopada.

Apro wizacja miasta Stanisławowa, o której już tylokrotnie pisałem, przedstawia dla zarządu gminy problem trudny do rozwiązania tak co do zaopatrzenia mieszkańców miasta w chleb, jak i opał na zbliżającą się a względnie nastalą zimę. Toteż komisarz rządowy zwołał w ostatnich dniach dwukrotnie posiedzenie Tymczasowej Rady przytoczonej, zaprosiwszy na nie także szer-

sze grono obywateli z poza rady, pragnąc zasięgnąć głosu doradczego w powyższej kwestyi.

Ze sprawozdania kierownictwa aprowizacji miejskiej dowiedzieliśmy się, że Magistrat ma zawrzeć z jednym z tut. kupców umowę, wedle której tenże zobowiązuje się dostarczać miastu raz na tydzień po jednym bochenku chleba na osobę o wadze 1 kilograma po cenie 5 koron 15 hal. do końca bieżącego roku. Z obszernej dyskusji, która się na ten temat wywiązała, okazuje się, iż Urząd gospodarczy miejski nie posiada obecnie żadnych zapasów — zaczęła oferta kupca byłaby jedynym wyjściem z obecnej niedoli aprowizacyjnej. (Jak się dowiaduję w ostatniej chwili, umowę już zawarto). Zastanawiano się w dalszym ciągu nad desygnowaniem „komisji dyktatorskiej“, któraby w przyszłości załatwiała wszystkie nagłe sprawy aprowizacyjne bez potrzeby porozumiewania się z „szerszym ogółem obywateli“, nie posiadających przecież żadnych fachowych wiadomości! W rezultacie upoważniono Magistrat do uzupełnienia istniejącej już komisji aprowizacyjnej z dwoma delegatami z pośród istniejących konsumentów w mieście i ta ma w kwestyach aprow. głos decydujący.

Podnoszę ciekawy epizod, który wyszedł na jaw podczas debaty nad sprawą zakupionych już przez Magistrat 12 wagonów zboża w powiecie czortkowskim. Oto komisjoner Magistratu, mimo że zaopatrzone był w odpowiednie dokumenta, wydane przez Ministerstwo aprowizacji — napotkał na trudności wywozowe ze strony Starosty czortkowskiego, który nie tylko że zboża wywieźć nie pozwolił — lecz zboże zakupił sam, płacąc o 100 koron na cetnarze więcej, aniżeli komisjoner Magistratu uzgodził z rolnikami!

Z kolei przystąpiono do kwestyi opalowej, która przedstawia się tu może fatalniej, aniżeli w innych miastach. Oto tak zwana komisja węglowa rozdzieliła dotychczasowy kontyngent węgla, który do Stanisławowa nadszedł, między urzędy, instytucje publiczne jak szkoły, szpitale i t. d. Wedle oświadczenia zaś obecnego na zebraniu posła Raucha węgiel był przeznaczony w pierwszym rzędzie dla mieszkańców miasta Stanisławowa. Komisarz rządowy Stygar, jako przewodniczący komisji, informował w odpowiedzi, że pomógł ludność a zaopatrzone w węgiel instytucje publiczne z polecenia (!) starosty; biorący zaś udział w zebraniu starościński zastępca, kładł to polecenie na karb zarządzenia sekcji ministerstwa aprowizacji. Koniec końcem pan starosta szafował węglem miejskim, o który zupełnie się nie starał — podczas gdy znękami ostatniemi przejść mają mieszkańcy marznąć będą — bo w urzędach państwowych i kryminalne musi być ciepło!!

Poseł Rauch w bardzo energicznych słowach zaprotestował przeciw takiej gospodarce i na jego wniosek wydano dyrektywę Magistratowi, aby na przyszłość rozdzieleno węgiel (pytanie tylko czy przyjdzie?) przedewszystkiem pomiędzy najuboższą warstwę ludności i później zamożniejszą. Na tem narady zakończono — zobaczymy tylko czy przyniosą pożądany skutek!

(Is.)

Nie Rusini, lecz grecko-katol!

Lwów, 14. listopada.

Otrzymujemy następujące pismo: Z powodu artykułu z dnia 11. października br. pod tytułem: „Rządy Ukraińców w żandarmerji samborskiej“ proszę na podstawie par. 19 o umieszczenie następującego sprostowania: nieprawdą jest, jakoby komendantami jakichkolwiek posterunków żandarmerji w okręgu samborskim byli Ukraińcy, natomiast prawdą jest, że wszystkich żandarmów gr.-kat. obrządku w

żandarmerji samborskiej jest względnie było 4. — Zaliczyć ich do Ukraińców można, nie z przynależności narodowej, lecz jedynie z religii gr.-kat. Wszyscy bowiem czują się Polakami, czego dowodem jest, że trzech z nich zmieniło już dawniej obrządek gr.-kat. na rzym.-kat., 4-ty zaś ze względów czysto służbowych został przeniesiony do innego okręgu. Nie zajmują oni żadnych samodzielnych ani wpływowych stanowisk, lecz służą pod komendą oficerów Polaków. Nieprawdą jest, jakoby żandarmi wpływali na internowanie kogokolwiek, a prawdą jest, że sprawy internowania itp. agendy polityczne leżą poza zakresem działania okręgowego dowództwa żandarmerji.

Nieprawdą jest jakoby wypłacono żołnierzom żołd w markach po kursie 1'50 kor. lecz prawdą jest, że w miesiącu wrześniu wypłacono wszystkim żandarmom żołd po kursie 2 kor. za markę, a w październiku wypłacono pobory w markach, a tylko poniżej 100 marek z braku drobnej monety wypłacono w koronach, po kursie ówczesnym 1'90 i 1'75 kor. przyczem zmiany dokonane w urzędzie pocztowym, na co okręg. Dowództwo żandarmerji posiada poświadczenia.

Lwów, dnia 12. listopada 1919. Prokurator przy Sądzie Okręg. Oddz. Prasowy. Kopciński.

Jak urzędują funkcjonariusze biura kart?

Lwów, 14. listopada.

Niejednokrotnie notowaliśmy zażalenia na sposób w jaki personal rozdawnictwa kart traktuje strony. Obecnie otrzymujemy następujące bardzo charakterystyczne pismo.

„Szanowna Redakcyo!

W piątek, dnia 7 bm. zwróciłem się do panny urzędującej w biurze rozd. kart spożycia przy ul. Piekarskiej 17, w sprawie wydania nowej książeczki na pobór artykułów żywności. Czekałem cierpliwie 15 (piętnaście) minut nim panna owa raczyła zabrać się do załatwienia mojej sprawy. W tym czasie rozmawiała swobodnie o rzeczach, wcale nie wynikających z toku jej urzędowania z towarzyszkami pracy a raczej bezrobocia. Wreszcie zniecierpliwiony bezowocnym czekaniem zwróciłem się z uprzejmą prośbą do nadobnej urzędniczki: „Pani będzie łaskawa sprawę moją szybciej załatwić, bo nie mam czasu“. — „To nie może iść tak prędko, jak się Panu wydaje“, — brzmiało uspokojenie „pracowniczkii“. Wtedy zwróciłem jej uwagę, że można to szybko załatwić, tylko w czasie pracy nie należy rozmawiać. Na to owa Pani odpowiedziała mi, że mnie to nie obchodzi, czy ona w czasie urzędowania rozmawia, a zresztą jeśli mi się to niepodoba, to mogę iść z zażaleniem do „pana radcy“. Wypowiedziała to zaś takim tonem triumfującym, jakby z góry wiedziała, że mimo skargi, nic jej ze strony „pana radcy“ nie grozi. —

Czyż niema rzeczywiście nikogo w świetnym magistracie, ktoby wglądał w stosunki panujące w wspomnianem biurze? Przecież nie kto inny, a obywatele miasta opłacają pracujące tam panie, więc mają prawo w zamian żądać usługi, a nie patrzeć i słuchać o czem rozmawia personal biura. Ciekawem także, że na stanowisko szefa biura naznaczył magistrat człowieka, którego się pracownicy nie boją, jak to z tonu przytoczonej odpowiedzi wynika.

Jeśliby któryś z dygnitarzy magistratu zechciał zająć się bliżej tą sprawą jestem gotów służyć i fakt przytoczony jeszcze raz ustnie powtórzyć w odpowiedniemu miejscu. Adres mój i nazwisko poda Szanowną Redakcyę „G zety Wieczor.“ Z poważaniem W. B.

Pismom małopolskim grozi katastrofa dla braku węgla i papieru!

Kraków, 13 listopada.

Onegdaj i wczoraj odbywały się w Krakowie pod przewodnictwem rady oddziału małopolskiego ministerstwa dla handlu i przemysłu p. Chodkiewiczza, konferencje redaktorów i wydawców pism lwowskich i krakowskich w sprawie groźącego zastanowienia wydawania dzienników mało-

polskich z powodu katastrofalnego braku papieru. Omawiano w pierwszym rzędzie konieczną potrzebę natychmiastowego uruchomienia fabryk papieru w Białej, Myszkowie,

nieczynnej od kilku tygodni i w Częstochowie, a to przez dostarczenie im potrzebnej ilości węgla.

Na razie ma być uruchomiona przynajmniej fabryka papieru w Białej i należy przypuszczać, że za tem pójdzie bezwzględnie konieczne uruchomienie fabryk w Myszkowie i Częstochowie. Obecnie wszystko zależy wyłącznie od inspektora węgla w Krakowie, który dla uruchomienia na razie przynajmniej fabryki białskiej dostarczyć jej musi potrzebnego węgla.

Na konferencjach przyszło do zupełnego porozumienia pomiędzy przedstawicielami wydawnictw krakowskich i lwowskich. Uchwalono klęzc przydziału dla Krakowa i Lwowa, przyczem postanowiono, że przydziałem papieru dla dzienników krakowskich zajmie się autonomicznie miejscowa komisja rozdzielcza w Krakowie, a osobno dla dzienników lwowskich komisja rozdzielcza we Lwowie.

Na konferencjach dzienniki lwowskie („Kurier Lwowski“, „Gazeta Wieczorna“, „Słowo Polskie“, „Wiek Nowy“ i „Dziennik Ludowy“) były reprezentowane przez redaktorów pp.: Frynga, Konarskiego, Kaczkowskiego i Krzysztofowicza, którzy przedstawili katastrofalne położenie dzienników lwowskich, wywołane brakiem papieru.

KRONIKA.

Repertuar Teatru miejskiego.

W piątek, 14. listopada o godz. 7-mej wiecz. „Bał maskowy“, opera w 5 akt. Józefa Verdiego z pp. Janina Korolewicz-Waydowa, Ostrowską, Marynowiczówną, Ign. Mannem, Okońskim i Niżankowskim.

W sobotę, 15. listopada o godz. 3 i pół popoł. „Na sprzedaż“, sztuka w 4 aktach J. A. Hertz'a w niezmięnionej obsadzie.

W sobotę, 15. listopada o godz. 7-mej wiecz. „Orfeusz w piekle“, opera komiczna w 4 aktach I. Offenbacha z pp. Miłowską, Niedzielskim i Justianem w rolach głównych, kap. Stadler.

Repertuar teatru wodewilowego (Gmach ul. Ossolińskich 1. 10). 2022

Piątek, 14. listopada o godz. 7.30 wieczór: Jaletnica Roniewska; tercet świetlików z „Lyzistraty“; taniec marynarzy; „Odprawa“ z francuskiego „Wielbiciele“, wodewil M. Bergera.

Repertuar teatru lit.-art. „CZWÓRKA“ (ul. Szaszkiewicza 1. 5, naprz. żandarmeryi): 2020

Dzisiaj premiera programu czwartego. Gościnnie występ Henryka Małkowskiego, znakomitego komika teatru „Letniego“ w Warszawie. Na ogólne żądanie: „Ja kocham tylko ciebie“ duet M. Domsławskiego w wykonaniu Andy Kitschman i Marka Windheima. Ruun Safwety, tancerka grecka w nowych tańcach. „Mordownia“, wesola okropność z pomysłu Teffi, opracował Rujwid. Nadto nowe numery solowe wykonają: Anda Kitschman, Seweryn Michałowski, Marek Windheim. — Początek o godzinie 7.30 wiecz.

„Czarny kot“ w sali „Casina de Paris“ we Lwowie, ul. Reitana 1. 3. Program od 8. do 16. listopada 1919 r. 1) „Nie rzekłem nic“, piosenka St. Ratolda, ze współudziałem Meli Dolińskiej i Tadeusza Orlika. 2) „Muzyka zagrała nam walca“, duet balowy wykona Stan. Ratold i Mira Halska. 3) „Proszę się nie patrzeć“, „Bez koniuszeczka“, w interpretacji Henia Domańskiego. 2021

Generał Wład. Wejtko inspektor inżynierii i saperów wojsk polskich bawi w naszym mieście.

Nabożeństwo żałobne za b. Chyrowiaków poległych i zmarłych w obronie Lwowa ś. p. dra Wiktora Kamińskiego, podp. dra Normana Machera, Witolda Wołanieckiego, Lecha Gluzińskiego, Tadeusza Sikocińskiego, Kazimierza Czernawskiego, Antoniego Mysłakowskiego i in. odbędzie się w sobotę dnia 15 b. m. o godz. 12 w poł. w kościele OO. Jezuitów, na które Koło Lwowskie Związku b. Chyrowiaków, rodziny, przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych, kolegów i rodaków zaprasza.

Stypendyum „Obrony Lwowa“. Grono profesorów Lwowskiej Politechniki, pragnąc uczcić pamięć poległych słuchaczy Politechniki w obronie Lwowa, powzięło myśl ufundowania stypendyumu „Obrony Lwowa“ przeznaczanego dla

słuchaczy tej uczelni na Kresach wschodnich. W tym celu złożyło Grono wraz z innymi szlachetnymi ofiarodawcami, których wykaz zostanie później ogłoszony, poważną już kwotę przeszło 16.000 koron, a z powodu nadchodzących uroczystości lwowskich i rocznicy oswobodzenia Lwowa podaje to do publicznej wiadomości w mniemaniu, że społeczeństwo nasze zechce jeszcze wziąć wydatny udział w tej nowej fundacji stypendyjnej. Apelujemy do ofiarności publicznej na to stypendyum, które umożliwi najbiedniejszym i najzdolniejszym słuchaczom Politechniki ukończyć swe studia, uprasza Grono Profesorów ewentualne datki przesyłać pod adresem Rektora Szkoły Politechnicznej we Lwowie.

Posel Zamorski mianowany został reprezentantem rządu polskiego przy komisji plebiscytowej w Cieszynie.

Antologia pieśni o Piłsudskim. Księgarnia polska w Zamościu, przystępuje do wydania trzeciej edycji Antologii pieśni o naczelniku Józefie Piłsudskim (pierwsze wydanie wyczerpane, drugie całkowicie zniszczone przez okupantów) zwraca się do wszystkich posiadających pieśni o Piłsudskim o nadsyłanie ich, z wymienieniem autora, daty i miejsca druku pod powyższym adresem firmy, aby wydawnictwo było możliwie kompletne. Antologia wyjdzie w formie albumu, w układzie prof. Ap. Krupińskiego.

(g) Marki ochronne, a estetyka. Obecnie, gdy dokonywa się rejestracja marek ochronnych w całym państwie, w interesie zarówno naszego smaku estetycznego, jak i powagi rodzimego przemysłu jest przypomnieć sferom interesowanym czem jest i jaką odgrywa rolę marka ochronna. Poza walorami, jakie ma dla wytwórców, jako znak chroniący ich towar od falsyfikowania go, marka ochronna posiada znaczenie kulturalne, gdyż idąc wśród szerokiego mas, stosownie do swego wyglądu, kształtu lub kształtów ich smak. Jest ona dla firmy tem niejako, czem dla biblioteki ex libris: nadała jej charakter a niejedyn towar gros swego powodzenia zawdzięcza właśnie pomysłowemu rysunkowi, jaki go zaleca. To też naprawdę słabo się robi wprost patrząc na niektóre projekty przestarzałej treści, wykonane przez domorostłych malarzy, a stanowiące znaki ochronne znanych i poważnych firm lwowskich. W na w tem być może i naszych artystów, którzy do niedawna uważali jeszcze za rzecz ubliżającą pracę na zamówienie. Dziś, gdy cały dział graficznej propagandy kupieckiej (znaki ochr., etykiety, klisze firmowe etc.) został na zachodzie dawno już otoczony opieką artystów i władz, czas byłby aby i nasi przemysłowcy zrozumieli, iż nie tylko chlebem żyje się, ale i słowem Bożem.

Nie warto żyć! (Telef) (G) Na cmentarzu warszawskim znalazł no zwłoki drukarza Stefana Kwiatkowskiego. Lekarze stwierdzili, że Kwiatkowski poniósł śmierć od postrzału rewolwerem w prawą stronę. Zwócono uwagę, że rewolweru nie znaleziono na miejscu, mimo że zmarły pozostawił obok siebie bilet z napisem: „Nie warto żyć!“ Śledztwo stwierdziło że Kwiatkowski miał liczne zatargi ze związkuem zawodowym dr karskim, z powodu lamistrąjstwa. Zachodzi podejrzenie, że padł on ofiarą mordu.

Klejnót skradziony z Louvre'u odnalazł się. Przepiękny naszyjnik złoty, liczący dwa tysiące lat i ukradziony przed kilku dniami w paryskim muzeum Louvre, o czem donosiliśmy riedawno, znajduje się już na dawnym miejscu w ściennej gablotce sali zabytków orientalnych. Klejnót odniósł do dyrektora muzeum ojciec sprawcy kradzieży, nazwiskiem Pecher, pochodzący z zaciętej i szanowanej rodziny. Przy śledztwie okazało się, że Pecher ukradłszy naszyjnik, całą noc spędził w muzeum, a rano wymknąwszy się z Louvre'u, udał się do jublera, by sprzedać klejnót, który okazał się małowartościowym. Uwięziony łowczy czyn swój nędzą i chęcią przywiezienia do domu pewnej kwoty pieniędzy, przeznaczonych dla chorej matki

(—) O książeczkę oszczędności. Zofia Kubińska, zamieszkała przy ul. Pijarów 1. 17. doniosła wczoraj policji, iż zmarła przed kilku dniami kuzynka jej Filomena Włodkowa, w mieszkaniu swem przy pl. Błczewskiego, miała pozostać książeczkę wkładkową na 12.000 kor. opiewającą. Książeczkę tę dotychczas nie znaleziono. A po-

nieważ nie wiadomo też, w którym banku, względnie w której kasie ulokowała swą gotówkę ś. p. Włodkowa, a do niej przed śmiercią bardzo wiele osób przychodziło, przypuszczać należy, iż książeczka została już zapewne zrealizowana. W sprawie tej policja prowadzi już energiczne śledztwo. Mieszkanie zmarłej opieczetowano i przesłuchano już kilka osób, które stanowiąco stwierdziły, że zmarła posiadała gotówkę złożoną na książeczkę wkładkową. Śledztwo trwa dalej.

(—) Nieostrożny woźnica. Na ul. Krasickich Stefan Zelwak, woźnica przedsiębiorcy przewozowego Parnesa najechał wczoraj na 12-letniego Gustawa Hnaczyka, tak silnie, iż ten upadł i podczas tego doznał ciężkiego uszkodzenia ciała. Po udzieleniu pierwszej pomocy przez jedną ze sanitaryszek, ofiarę nieostrożnej jazdy odwieziono do domu przy ul. Kaspra Boczkowskiego 2.

OMUNIKATY.

Do oficerów-obronców Lwowa! Komitet Obrony Lwowa wzywa wszystkich obecnych we Lwowie oficerów, którzy brali czynny udział w obronie Lwowa, w czasie od 1—22. listopada 1918 r. do jawienia się dnia 15 bm. o godz. 5 wieczór na zebraniu tego Komitetu ul. Fredry 2 II. p. celem odebrania derektyw co do wzięcia udziału w uroczystościach obchodu obrony Lwowa w dnach 21, 22 i 23 bm. Za Komitet Obrony Lwowa Jakubski kpt. m. p.

Ze względu na brak wagonów dla pilnych przewozów aprowizacji i opału wstrzymuje się na polecenie Ministerstwa kolei żelaznych w obrębie lwowskiej Dyrekcyi kolejowej z natychmiastową ważnością na dni dziesięć, to jest do 20 listopada 1919 włącznie wszelki ruch towarowy. Do przewozu są dopuszczone jedynie transporty i przesyłki wojskowe, artykuły aprowizacyjne, buraki cukrowe, drzewo opałowe i węgiel.

„Grube Ryby“ komedya w 3 aktach M. Bałuckiego odegra w niedzielę dn'a 16 listopada br. Koło dramatyczne Drukarzy lwowskich w sali własnej przy ul. Piekarskiej 1. 18. Początek o godzinie 7 wieczorem. Po przedstawieniu tańce za zaproszeniami.

Dentysta Władysław Goldberger przywołuje, Lwów, Sykstuska 15, róg Szajnochy. 1717

Wiadomości giełdowe.

KURS KORONY I MARKI

Wiedeń, 13. listopada.

(PAT.) „N. Fr. Presse“ donosi, że w Zurychu pogorszył się wczoraj kurs korony i marki. Wczoraj notowano w Zurychu kurs korony 5 ct., marki 15.25. Według wiadomości z Zurychu spadł dziś kurs korony na 4.90.

GIEŁDA WIEDEŃSKA.

Wiedeń, 13. listopada.

(PAT.) Renta majowa 92.—. Austriacka renta koronowa 86.—. Austr. renta krótowa 93.50. Węgierska renta koronowa 98.—. Losy tureckie 970.—. Anglo-Bank 612.—. Bank-Verein 647.—. Boden-Credit-Anstalt 1460.—. Credit-Anstalt 890.—. Bank depozyt. 740.—. Länderbank 851.—. Merkur 740.—. Unionbank 706.—. Zivnosterska Banka —. Kolej północna 8150.—. Kolej południowa 221.—. Alpmay 1878.—. Berg und Hueten 7000.—. Krupp 930.—. Poldihuetten 1700.—. Prager-Eisen 4700.—. Rima 1800.—. Skoda 1434.—. Zieleniewski 855.—. Apollo 2600.—. Farno 8000.—. Galicia 7790.—. Schodnic 5350.—. Priortety kolei południowej 707.—. Galicyjskie Karpaty 9000.—. Koleje austriackie 1050.—. Koleje węgierskie 672.—.

KOMUNIKATY.

XVII. B. DEPARTAMENT MAGISTRATU.

LB. 3939 We Lwowie. d. 13 listop. 1919.

Pobór kart naftowych.

Magistrat wzywa P. T. kupców rejonowych dla sprzedaży nafty, by zgłosili się cel m podjęcia kart poboru dnia 15. o listopada 1919 w XVII. B. Departamencie Magistratu (C. B. K.) przy ul. Piekarskiej 11. II. p. 18625

POSADY I PRACE

Firma Izyk & Lasoc i, zakład instalacyjny, Lwów, ul. Kopernika 30, przyjmie siłę biurową, Polaka, z poprzednią praktyką. Zająć całodzienne. Zgłoszenia osobiste od 6-7 wieczór. 2179

Chłopca biurowego inteligentnego, rzutkiego, umiającego dobrze czytać i pisać, przyjmie natychmiast firma „Budu'ec” we Lwowie, Kopernika 5. 2150

Łokojowa lub służący
potrzebni 2205

do Zakładu dentystycznego.
Zgłoszenia: Biuro Sokołowskiego, Jagiellońska 7.

Administracja „Szczotka” ul. Kopernika 28, przyjmie pannę do ekspedycji i chłopca do posylek. 2190

Krajowa fabryka bielizny ul. Słowackiego 2, poszukuje panien do szycia bielizny. 2213

Urzędnik z kilkuletnią praktyką biurową i kupiecką, samodzielny korespondent polsko-niemiecki — poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia „D. G.” Biuro dzień Brücka, Kościuszki 2. 2182

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Kupię willę lub domek z większym ogrodem, ewentualnie gruntem we Lwowie lub pod Lwowem. Zgłoszenia z podaniem warunków do Adm. pod „P. lonia”. 2167

Futro podróżne zaraz do sprzedania. Ul. Unii Lubelskiej 21 l. p. drzwi na prawo, godz. 1-5. 2153

Meble używane i wszelkie inne przedmioty kupuje i płaci najwyższe ceny „Doroteum”, Sapichy 34. 1925

KUPNA APTEKI
poszukuje
JUL. ŁOPATKA
aptekarz, Kołomyja. 2202

DAM

papierosy, cygara, tytoń za słoninę amerykańską i mąkę.

Zgłoszenia do Administracji „Gazety Wieczornej” pod: „Ajot”. 18520

Jęczmień a 2 wagony kupię. Warunki pod „Jęczmień”, do Adm. „Gaz. Wiecz.” 2204

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Pomieszkanie z trzech pokoi

zn. na 1. piętrze bez komfortu nadające się na biuro lub magazyn przy ul. Gródeckiej do wynajęcia. Wiadomość u firmy Bracia Mund, Sykstuska 23. 2148

LOKAL SKLEPOWY

obszerny, składający się z trzech ubikacji i kuchni z trzema wchodami, nadający się na restaurację, sklep, ożywozy, magazyn etc. przy ul. Lyczakowskiej 120 (stacja tramwaju) do wynajęcia, wiadomość u firmy Bracia Mund, ul. Sykstuska 23. 2147

Młode małżeństwo poszukuje 1-2 pokoje z kuchnią komfortem umeblowaniem lub bez, najchętniej w willi. Zgłoszenia biuro Sokołowskiego „D. O.”. 2174

Local na warsztat lub magazyn do wynajęcia przy ul. Sykstuskiej 8. 2200

ROZMAITE

Bielizna elegancka, praktyczna, ciepła, gotowa i na obstałek bardzo sarrannej roboty. Pracownia „Karios”, Kopernika 12. Poszukują agenta. 2183

Nie wyrzucajcie starych kapeluszy. Każdy kapelusz męski, damski we wszystkich gatunkach, przeczyszcza, farbuję, fasonuje najstaranniej, i Kraj Fabryka kapeluszy słomkowych i filcowych Rudolfa Neuwalta, Baonowa 3. Własny gmach fabryczny. Przystanek tramwaju H. G. Ceny umiarkowane. Prędko usługa. 2112

Spółnica do dobrze prosperującej fabryki i bednarstwa z udziałem 100.000 kor. poszukują. Wiadomość Dawid Koch, Passaż Hausmana 6. 2210

Położna Pichler koncesyonowa na 25-letnią praktykę, przyjmuje Panią na czas słabości pod dyskretycją Sapichy 59, Lwów. 2132

Sybyla metoda śpiewu z nut

uznana przez fachowe siły muzyczne za najlepszą, zalecona przez R. S. K. p. t.

**Zreformowana nauka śpiewu
ŚPIEWNICZEK**

I. P. Loeblowej.
do nabycia w Księgarniach.
Lwów — Altenberg, Hotel George'a.

ODCINEK I.

ulica Senatorska l. 9, l. p.
od godziny 2-3. 2198

Kosze na węgle,

jarzyny, kartofle, wiklinowe, wzmocnione, po koron 8 za sztukę dostarcza w każdej ilości

dom handlowo-komisowy „Zachód”,
Lwów, ul. Sykstuska l. 14. 2126

Kto chce zastąpić

mydła toaletowe ELIDA, CALDERA-BANKMANNA, KLEINA itd., mydłami tej samej jakości, niechaj zwróci się po próbną pocztówkę, zawierającą asortyment mydeł toaletowych 15 gatunków wyrobu Tow. „DEHA”. — Wysyłka za zaliczką. 18620

Wyłączna sprzedaż na Galicyę i Śląsk: J. WANDERER, Kraków, Berka Josełowicza 4 i B. GROSS, Kraków, Grodzka 59. — Fabryczny skład u firmy: B. GROSS, Kraków, Grodzka 59.

„KALKA”

1-sza GALIC. FABRYKA CHEMICZ. PAPIERU
LWÓW, Krasickich 18

podjęła na nowo fabrykację i poleca:
„Karbon” „Indygo”
Papier cerezynowy, parafinowy i woskowy, —
Taśmy do maszyn. 2112

MARKI OCHRONNE

DO NOWEJ REG. STACJI
ETYKIETY, ZNAKI F. R. M., OPAKOWANIE, OGRO-
SZENIA, ARSIZJE PROJEKTUJE W DUCHU NOWO-
CZESNYM JEDYNI INSTYTUT ART.
„FAMA”, LWÓW, ul. Pielęty 4, II. P.
PORADA FACHOWA W GODZ. OD 10-11.
Z przewidywanym listowniem. 2217

100 - KROTNY

zysk daje pieniądź
wydany na reklamę
w Gazecie „Wieczornej”
i „Porannej”.

**POLSKIE
TOWARZYSTWO HANDLOWE**
T. A. 17115
Zarząd gł.: w Krakowie, Sławkowska 1.
Oddziały: Warszawa, Lwów, Sosnowiec.
KAPITAŁ AKCYJNY K 10,000,000.
Adres dla de esz do Zarządu głównego i oddziałów: „TOHAN”. — Telefon Nr. 20-78 i 11-38.
Rachunek bieżący: Bank krajowy, Kraków, Lwów; Bank Przemysłowy, Kraków, Lwów. Bank Handlowy w Warszawie. P. K. O. Warszawa Nr. 140834

**DZIAŁ MASZYN ROLNICZYCH
DZIAŁ WĘGLOWY
DZIAŁ DRZEWNY
DZIAŁ BUDOWLANY
DZIAŁ ŻELAZNY**
Generalna Reprezentacy, hut Haskich & galicyjskich.
**DZIAŁ ROLNICZY
DZIAŁ SPOŻYWCZY**

REKLAMA
jest dźwignia handlu i przemysłu

**FERROMANGAN
FERROSILICIUM
FERROMOLYBDEN
FERROWOLFRAM
NIKIEL w kostkach, lub kulkach
SILICO-MANGAN-ALUMINIUM**

DOSTARCZA:

**Towarzystwo Odbudowy
S-KA Z OGRAN. POREKA WE LWOWIE.**

Oferty na żądanie wysyła Biuro Centralne, Lwów,
ul. Akademicka 23. 18452

**LOKOMOTYWKI BEZKOPŁYWE
POLNE KOLEJKI**

MA NA SKŁADZIE 18326
AUSTRO-DAIMLER Akc. Tow. Motorowe
Główne Biuro Sprzedaży:
KRAKÓW, Św. GERTRUDY 2

**SAMOJAZDY OSOBOWE
I CIĘŻAROWE**
do rychłej dostawy

**LOTERYA
KLASOWA**

R.G.O.

GŁÓWNA WYGRANA 500.000 MAREK. 18579
Dalsze wygrane 300.000 — 200.000 — 100.000 — 80.000 — 50.000 marek itd.
Ciągnięcie V. klasy od 29. listopada do 22. grudnia b. r.
Cena losów dla nowonabywców: ósemka 50 K, ćwiartka 100, połówka 200 K, cały los 400 K.
Pieniądze najlepiej przesłać przekaźnikiem pocztowym. Zlecenia wykonuje odwrotnie
GENERALNA REPREZENTACJA WITOLD WILKOSZEWSKI KRAKÓW, ŚW. ANNY 9.
NA GALICYĘ I ŚLĄSK

2 AUTOMOBILE nowe, osobowe, 24 HP., 4-ro cylindrowe, 4-ro i 6-cio siedzeniowe,
2 AUTOMOBILE ciężarowe, nowe, 48 HP., o udźwigu 5 ton 4-ro cylindrowe,
1 AUTOMOBIL 45 HP. DLA STRAŻY POŻARNEJ /C I, komplet.
8 SIKAWEK czterokołowych, kompletnych, z pn. do natychmiastowej dostawy poleca: 17144
BIURO TECHNICZNE BOLESŁAWA DE DAHLKE
w Krakowie, ulica Sienkiewicza 1. 35.

KONKURS.

KOMITET APROWIZACYJNY d'a zagłębia naftowe o BORYSŁAW, TUSTANOWICE, MRAŻNICA i t. d., z kapitałem obrotowym p'ktora miliona — poszukuje

Kierownika-Dyrektora kupca, o fachowym i handlowym wykształceniu. 18595

Wymagana narodowość polska, rel. rz.-kat., oraz pochodzenie z poza Borysławia.

Zgłoszenia, z dokładnym podaniem dat, oraz warunków prosimy nadsyłać do **IZBY PR. C. DAWCÓW** w przemyśle naftowym w Borysławiu.

A. WOLAŃSKI:

**WOJNA
POLSKO-ROSYJSKA**

1792 r.

KAMPANIA KORONNA.

KSIAŻKA BOGATO ILUSTROWANA,
Z LICZNYMI PŁACAMI BITEW,
OPRAWA ELEGANCKA, Kor. 58-50.

Cena podana wraz z dodatkiem i przesyłką.

WIELKOPOLSKA KSIĘGARNIA NAKŁADOWA
POZNAŃ.

W Krakowie: KSIĘGARNIA D. E. FRIEDLEINA
Rynek 17. 18624

Bandażę rupturowe

najrozmaitszych systemów. PASKI na gumach brzuszne dla kobiet. SUSPENSOR A. Pończochy i owijaki na żyłki nóg. Moczniczki gumowe męskie i damskie, do podróży i chodu. — Prosto rymacze przeciw zgarbieniu itp. Wyrób rozmaitych bandażi i opasek 18447

M. L. POLACZEK

SAMBORS.
(Przyjmuje się reparacje — Zamówienia us. ute znia natychmiast).

Czas odnowić przedpłatę!

KAŻDY PALACZ MUSI PRZYZNACIĆ,
ŻE TUTKI I BIBUŁKI CYGARETOWE

„SOLALI“

SĄ NAJLEPSZE. 18422

BUCIKI

Koszule Mankiety Kołnierze

czyści na lepiej i konserwuje pasta „MAZUR“ wyrabiana na prawdziwej terpentynie w gatunku przedwojennym.

nadaje elastyczną sztywność, śnieżną białość i lustrujący połsk prawdziwy ryżowy krochmal „BŁYSZCZ“ marki ochronnej „Mazur“.

Wszędzie do nabycia!

Polskie Towarzystwo Handlowe T. A. Kraków, Sławkowska 1.

zawiadamia, że

FILIA jego we Lwowie, Kołtataja 8 II p.

podjęła na nowo swoje czynności w działach: **DRZEWNYM, APROWIZACYJNYM, MASZYNOWYM I ŻELAZNYM.**

18573